

กลุ่มงานกฎหมาย
เลขรับ 1296
วันที่ 11 ก.ย. 2568

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม
เลขที่รับ 9483 วันที่ 11 ก.ย. 2568
โทร. ☐ ก.ร.บ. ☐ ก.ร.ด. ☒ ก.ร.ก. ☐ ก.ร.บ.ป.

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๗๘ ๗๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐
11206
วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๘

๓ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๗
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้นว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คู่มาถกถามการที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๗ จะต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และรับฟังความคิดเห็นของมีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชน จึงได้จัดทำประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ ผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ในกรณีขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้ส่วนราชการ อำเภอ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด พิจารณาร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท
(ภพชนก ชลาณะเคราะห์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
โทร. /โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖ (นางสาวอานิรา ยูโซะ)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงพอเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและทันต่อกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการฟังความคิดเห็น

- (๑) ผู้บริหาร/พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ ในสังกัดเทศบาล
- (๒) ผู้บริหาร/พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมเทศบาล)
- (๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- (๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, กรมสรรพากร, กรมสรรพสามิต)

/(๕) เจ้าหน้าที่...

(๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ประชาชนในท้องถิ่น/ประชาชนทั่วไป

(๗) หน่วยงานอื่น ๆ

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

(๒) การทำหนังสือสอบถามความคิดเห็น

ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือผ่านช่องทางตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ มีวัตถุประสงค์มาจากการที่เทศบาลต่าง ๆ มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสาธารณะของเทศบาลได้โดยครบถ้วน ตามอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล ทั้งนี้เพราะขาดกำลังเงินที่จะนำมาใช้จ่าย สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปันรายได้ให้เทศบาล และกำหนดหลักการจัดหารายได้ให้แก่เทศบาลขึ้นใหม่ โดยป็นภาษีอากรของรัฐบาลบางส่วนให้แก่เทศบาลบ้าง ให้ภาษีอากรที่เก็บอยู่แล้วบางประเภทเป็นรายได้ของเทศบาลบ้าง และให้เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติจัดเก็บภาษี อากร ค่าธรรมเนียมบางประเภท ตามประมวลรัษฎากรและตามกฎหมายอื่นเพิ่มขึ้น ในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของภาษี อากร และค่าธรรมเนียมนั้น ๆ บ้าง

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมาย

มาตรการสำคัญของพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ มีดังนี้

๒.๒.๑ การยกเลิกกฎหมายเดิมและบังคับใช้กฎหมายใหม่

(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (มาตรา ๒)

(๒) ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติปันรายได้บำรุงเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๓๔ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒.๒.๒ การกำหนดที่มาของรายได้ของเทศบาล

(๑) เทศบาลเป็นผู้จัดเก็บภาษีอากรได้โดยตรง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่

/(๒) เทศบาล...

(๒) เทศบาลได้รับการจัดสรรภาษีและค่าธรรมเนียมจากรัฐบาล ที่หน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้จัดเก็บ เช่น ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

(๓) การเรียกเก็บค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับซึ่งเทศบาลได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น ๆ

(๔) เทศบาลอาจได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งรัฐบาลกลางจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาล

๒.๒.๓ เทศบาลมีอำนาจออกเทศบัญญัติจัดเก็บภาษี อากร ค่าธรรมเนียมบางประเภทตามประมวลรัษฎากรและตามกฎหมายอื่นเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินที่กฎหมายอนุญาต

๒.๒.๔ เทศบาลจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมบางอย่างแทนและส่งมอบให้เทศบาลก็ได้ ทั้งนี้ เว้นแต่มาตรา ๑๑ ให้ส่งมอบกระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดแบ่งให้เทศบาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๒.๕ เทศบาลอาจได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินได้

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ มีดังนี้

๒.๓.๑ การจัดทําบริการสาธารณะที่ดีขึ้น เนื่องจากเทศบาลมีรายได้มากขึ้นจากภาษีและค่าธรรมเนียม จึงสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างมีคุณภาพ เช่น การเก็บขยะมูลฝอย การดูแลถนนและทางเท้า บริการไฟฟ้าสาธารณะ น้ำประปา และสุขภาพบาล บริการด้านสาธารณสุขและป้องกันโรค ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระดับท้องถิ่น

๒.๓.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น โดยเทศบาลสามารถนำรายได้ที่จัดเก็บได้ไปลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน-ท่อระบายน้ำ สวนสาธารณะ ตลาดสด อาคารโรงเรียน ศูนย์เยาวชนหรือศูนย์บริการผู้สูงอายุส่งเสริมการเจริญเติบโตของชุมชน และเพิ่มมูลค่าทรัพย์สินของประชาชน

๒.๓.๓ กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นบริหารจัดการตนเองได้ ไม่ต้องรอพึ่งรัฐบาลกลางเสมอไป เทศบาลมีอำนาจใช้รายได้ที่จัดเก็บได้เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของชุมชน เช่น น้ำท่วม ไฟฟ้าขัดข้องหรือโรคระบาดในพื้นที่ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วและตรงจุด

๒.๓.๔ สร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี พระราชบัญญัติกำหนดให้เทศบาลต้องใช้เกณฑ์เดียวกันในการจัดเก็บรายได้ เช่น อัตราภาษีที่เป็นธรรม ครอบคลุม และไม่เลือกปฏิบัติ สร้างความมั่นใจและความไว้วางใจในระบบราชการท้องถิ่น

๒.๓.๕ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการออกเทศบัญญัติ โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ซึ่งเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยของท้องถิ่น

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรค

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาลถูกประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบาทสำคัญในการกำหนดที่มารายได้ของเทศบาล โดยพระราชบัญญัตินี้มีการแก้ไขปรับปรุงครั้งล่าสุดฉบับที่ ๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งผ่านมานานหลายปีแล้ว ปัจจุบันพบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้หลายประการ ดังนี้

๒.๔.๑ กฎหมายมีสภาพล้าสมัย ซึ่งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนไปอย่างมาก ทำให้บทบัญญัติบางส่วนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ไม่ครอบคลุมแหล่งรายได้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน รวมถึงมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่ตราขึ้นมาในภายหลัง ส่งผลให้บทบัญญัติหลายส่วนของกฎหมายฉบับนี้ไม่สอดคล้องกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

/๒.๔.๒ การประกาศ...

๒.๔.๒ การประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราการจัดสรร การนำส่งเงินรายได้ และการได้รับเงินรายได้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงในกรณีที่การกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดมีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้และเป็นการกำหนดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องเดียวกับที่บัญญัติไว้แล้วในบทบัญญัติเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ให้ใช้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้บังคับแทนบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ดังนั้น พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ บางมาตรามีความคลุมเครือและขัดแย้งกับกฎหมายดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนในการตีความและบังคับใช้

๒.๔.๓ บทบัญญัติเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน (มาตรา ๔) และภาษีบำรุงท้องที่ (มาตรา ๘) ตามพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น ซึ่งปัจจุบันได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ ไปแล้ว และถูกแทนที่ด้วยพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติรายได้เทศบาลยังไม่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับกฎหมายปัจจุบัน

๒.๔.๔ การประกาศใช้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดเกี่ยวกับน้ำมันเบนซิน ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค้าในเขตจังหวัด อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้กำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเช่นเดียวกัน ดังนั้น บทบัญญัติเกี่ยวกับน้ำมันเบนซิน (มาตรา ๑๓) ตามพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดว่าเป็นรายได้ของเทศบาล จึงไม่สอดคล้องกับปัจจุบันที่มีการตรากฎหมายขึ้นมาใหม่และได้ให้ภาษีดังกล่าวเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไปแล้ว เมื่อยังไม่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล อาจส่งผลให้เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้กฎหมายและประชาชนได้

๒.๕ สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษ

- ไม่มี -

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ร้อยตำรวจโท

(ภพชนก ชลาบุรณะ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

QR Code สำหรับการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ ผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

